

УДК 631.11.005 (477)

М.Г. МИХАЙЛОВ, кандидат технічних наук

Основні пріоритети державної підтримки розвитку матеріально-технічної бази аграрних підприємств

Мета статті - обґрунтування напрямів удосконалення матеріально-технічної бази аграрних підприємств на основі визначення основних пріоритетів державної підтримки розвитку їх матеріально-технічної бази.

Методика дослідження: методи - статистично-економічний, розрахунковий, порівняльного аналізу.

Результати дослідження. Визначено роль держави у збільшенні оснащеності сільського господарства основними виробничими засобами з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу, що прискорить вирішення важливих завдань щодо дальшої інтенсифікації виробництва, сприятиме впровадженню в аграрних підприємствах прогресивних технологій, підвищенню продуктивності праці. Проведено дослідження фінансування державних програм та бюджетного фінансування України, яке засвідчує, що державні витрати на програми зі сприяння інноваційно-інвестиційного розвитку, такі як продуктова підтримка, а також сільськогосподарські наукові дослідження та розробки є найважливішими рушійними силами розвитку сільського господарства і забезпечення його конкурентоспроможності.

Елементи наукової новизни. Розкрито та обґрунтовано важливість формування інституціонального забезпечення та державної підтримки матеріально-технічної бази аграрних підприємств з пропозицією їх модернізації через взаємозв'язані інструменти державного, ринкового та спільного регулювання.

Практична значущість. Впровадження результатів дослідження забезпечить підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази аграрних підприємств. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: матеріально-технічна база, основні засоби, матеріальні ресурси, модернізація, державна підтримка.

Михайлов Микола Георгійович - кандидат технічних наук, докторант, ННЦ «Інститут аграрної економіки» (м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10)
E-mail: muhaulovng@ukr.net

Постановка проблеми. Світовий досвід доводить про провідну роль держави у формуванні сприятливого інвестиційного клімату, а також у стимулюванні інвестиційно-інноваційних процесів, які реалізують досягнення науки і техніки розширеного відтворення й розвитку матеріально-технічної бази.

Необхідність ефективного поєднання державного регулювання і ринкового механізму вимагає формування адекватних інститутів, під якими розуміємо встановлені установи або організації, за допомогою яких реалізується матриця поведінки, громадська система прав та соціальних практик.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною й методологічною основою досліджень державної підтримки розвитку матеріально-технічної бази аграрних підприємств є основні положення, викладені у роботах вітчизняних й зарубіжних фахівців, зокрема таких, як М.І. Герун [10,11], М.П. Дідківський [7], О.В. Захарчук [9,11], М.М. Іль-

чук, С.М. Кваша, І.А. Коновал [12], Р.І. Рудик [7,8], М.М. Могилова [10,11], Г.М. Підлісецький [10], А.В. Проценко, Т.Ю. Приймачук [7,8], Ю.І. Савченко [8] та ін.

Мета статті - обґрунтування напрямів удосконалення матеріально-технічної бази аграрних підприємств на основі визначення основних пріоритетів державної підтримки їхнього розвитку.

Виклад основних результатів дослідження. Аналіз інвестиційної діяльності в Україні підтверджує, що для забезпечення довгострокового зростання й формування інноваційного типу вітчизняної економіки необхідно значно збільшити використання зовнішніх джерел залучення інвестицій, оскільки обсяги власних фінансових ресурсів підприємств дуже обмежені.

З метою забезпечення відповідності критеріям розвитку світової господарської системи, враховуючи об'єктивно обмежену інноваційно-інвестиційну активність господарюючих суб'єктів, необхідно:

чітко визначити одну з основних функцій держави - створення умов для формування інноваційно-інвестиційного комплексу;

застосувати систему організаційно-інформаційних заходів і фінансової підтримки, а саме розробити нормативно-правову базу інноваційно-інвестиційної діяльності, в рамках якої затвердити стратегічну програму розвитку з визначенням оптимального рівня частки державної власності та реальних джерел фінансування;

створити сприятливий інвестиційний клімат, поліпшити умови нарощування внутрішніх інвестиційних ресурсів;

здійяти механізми стимулювання розвитку фондового ринку шляхом удосконалення банківської системи, підвищення рівня доходів населення, збільшення кількості прибуткових підприємств;

активізувати співробітництво з міжнародними фінансовими інституціями для забезпечення сталого соціального й економічного зростання через залучення інвестиційних ресурсів у пріоритетні сфери реального сектора економіки.

У процесі становлення та функціонування ринкової економічної системи сучасний процес інноваційного розвитку й підтримки підприємництва стримується здебільшого через різноманітні фінансові бар'єри та обмеженість наявних фінансово-кредитних ресурсів.

Світовий досвід доводить, що особливо велику роль відіграє державна підтримка підприємництва у кризових умовах, коли економіка потребує докорінної структурної перебудови і вкрай необхідне зниження соціальної напруги. У забезпеченні тенденції економічного розвитку країни, підвищенні інноваційного потенціалу та запобігання процесам погіршення бізнес-клімату важлива роль належить малому й середньому підприємству. У цьому світлі заслуговує уваги досвід розвинутих країн, в яких підприємства малого та середнього бізнесу забезпечують більшу частину ВВП, близько двох третин загальної кількості робочих місць, четверту частку експорту й прямих іноземних інвестицій. Цьому сприяє державна політика, яка у своєму спрямуванні на підтримку малого та середнього бізнесу враховує галузеві й регіональні його особливості та виконує важливу роль у підвищенні його конкурентоспроможності. Головна причина стримування інноваційного розвитку - це

занадто високий рівень інноваційно-інвестиційного ризику.

Із розглянутого вище можна констатувати, що в умовах реформування національної економіки одним із найважливіших завдань є забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних товарів та послуг на внутрішніх і міжнародних ринках. Це вимагає прискорення розвитку інноваційних процесів у підприємствах різних форм власності. Процес розвитку інновацій у підприємстві в Україні все ще знаходиться на початковій стадії. Розмиті пріоритети науково-технологічного й інноваційного розвитку економіки, недосконалий інституційний устрій, а також відсутність системи підтримки інноваційного підприємництва стримують поступальний розвиток зазначеного процесу.

Важливим напрямом державної регуляторної політики є вирішення питань, пов'язаних із нормативно-правовим забезпеченням хмелярських підприємств. У цьому контексті важливого значення набуває формування сучасної нормативно-правової бази, яка забезпечить функціонування галузі та створить відповідні умови для підвищення ефективності діяльності хмелепідприємств.

Із метою запобігання подальшого скорочення обсягів виробництва хмелю й задоволення потреб пивоварів у вітчизняній хмелепродукції діяв до 1 січня 2015 року Закон України «Про збір на розвиток виноградарства і хмелярства» від 9 квітня 1999 р. № 587-XIV. Ним було започатковано порядок справляння та використання фінансової підтримки галузі хмелярства. Згідно зі ст. 2 цього Закону «об'єктом оподаткування була виручка, одержувана від реалізації в оптовороздрібній торговельній мережі алкогольних напоїв та пива» [5].

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку виноградарства, садівництва і хмелярства» від 15 липня 2005 р. № 587 було визначено механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградарників та ягідників і нагляд за ними» [1].

Бюджетні кошти надаються суб'єктам господарювання, які займаються виноградарством, садівництвом та хмелярством (далі - суб'єкти господарювання), незалежно від їх

організаційно-правової форми й форми власності для компенсації здійснених у поточному бюджетному році витрат (без урахування сум податку на додану вартість) за такими напрямками:

1) проведення робіт із закладення насаджень, догляду за ними до вступу у плодоношення (проектні роботи, підготовка ґрунту та садіння, догляд за насадженнями, спорудження шпалери, встановлення систем краплинного зрошення) та придбання матеріалів, необхідних для проведення таких робіт, - у межах затверджених Мінагрополітики нормативів витрат на 1 га, що визначаються з урахуванням зони закладення насаджень, схеми садіння та інших технологічних особливостей, а також витрат з виконання відповідних робіт;

2) придбання саджанців, використаних для ремонту молодих насаджень, які постраждали від несприятливих погодних умов, - у межах установлених Мінагрополітики нормативів;

3) догляд за продуктивними насадженнями хмелю з урахуванням їх середньої врожайності, обсягу виробленої й реалізованої продукції хмелярства за три попередніх роки, - у межах, передбачених Мінагрополітики нормативів (до 25 % бюджетних коштів, передбачених на розвиток хмелярства);

4) будівництво водонакопичувальних басейнів для забезпечення безперебійного водопостачання мереж краплинного зрошення з метою своєчасного поливу виноградників і плодівих насаджень - у межах, передбачених Мінагрополітики нормативів;

5) розкорчування площ непродуктивних багаторічних насаджень - у межах, передбачених Мінагрополітики нормативів після проведення садіння у звітному році нових насаджень плодово-ягідних культур та винограду на аналогічній площі;

6) будівництво холодильників із регульованим газовим середовищем і ємністю від 500 т для зберігання столових сортів винограду та плодів власного виробництва (далі - холодильники), придбання ліній товарної обробки плодів (до 35 % бюджетних коштів, передбачених на розвиток виноградарства й садівництва) - у межах, передбачених Мінагрополітики нормативів;

7) будівництво розсадницькими господарствами лабораторних комплексів для виробництва безвірусного садивного матеріалу (далі - лабораторний комплекс) і в

межах, передбачених Мінагрополітики нормативів - камер швидкого заморожування плодів та ягід виробниками такої продукції;

8) придбання механізмів і техніки (в тому числі імпортного виробництва, яка не виробляється в Україні) для проведення технологічних операцій у виноградарстві, садівництві та хмелярстві й нового обладнання для сублімаційного висушування фруктів; модернізації холодильного та газового режимів зберігання у реконструйованих холодильниках ємністю від 500 т (за умови власного виробництва столових сортів винограду й плодів в обсязі, не меншому ємності такого холодильника) згідно з визначеним Мінагрополітики переліком.

За напрямками, передбаченими підпунктами 7 і 8 цього пункту Порядку, може спрямовуватися до 10 % коштів, передбачених на розвиток виноградарства і садівництва, та до 30 % коштів, передбачених на розвиток хмелярства.

Необхідно зазначити, що починаючи з 01.01.2015 року внесеними змінами до Податкового кодексу України скасовано збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства як джерело забезпечення виконання заходів щодо удосконалення організаційно-економічного механізму розвитку хмелярства [3]. Платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва й хмелярства є суб'єкти підприємницької діяльності незалежно від форм власності та підпорядкування, які реалізують в оптово-роздрібній торговельній мережі й мережі громадського харчування алкогольні напої та пиво, при цьому ставка збору становила 1 % від бази оподаткування у періоді 1999–2011 років та 1,5 % з другого півріччя 2011 року до 01.01.2015 року [4, 5].

Законом України про розвиток хмелярства та Податковим кодексом України (з 01.01.2013 р.) встановлено, що на розвиток садівництва і виноградарства розподіляється 85 % суми вказаного збору, відповідно на розвиток хмелярства – 15 %, при цьому головним розпорядником коштів, що надійшли від збору є Мінагрополітики. Постановою Кабінету Міністрів України від 15.07.2005 р. № 587, відповідно до ст. 4 Закону про розвиток хмелярства, затверджено Порядок, яким встановлено механізм справляння збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства й використання коштів, що

надійшли від такого збору до спеціального фонду державного бюджету.

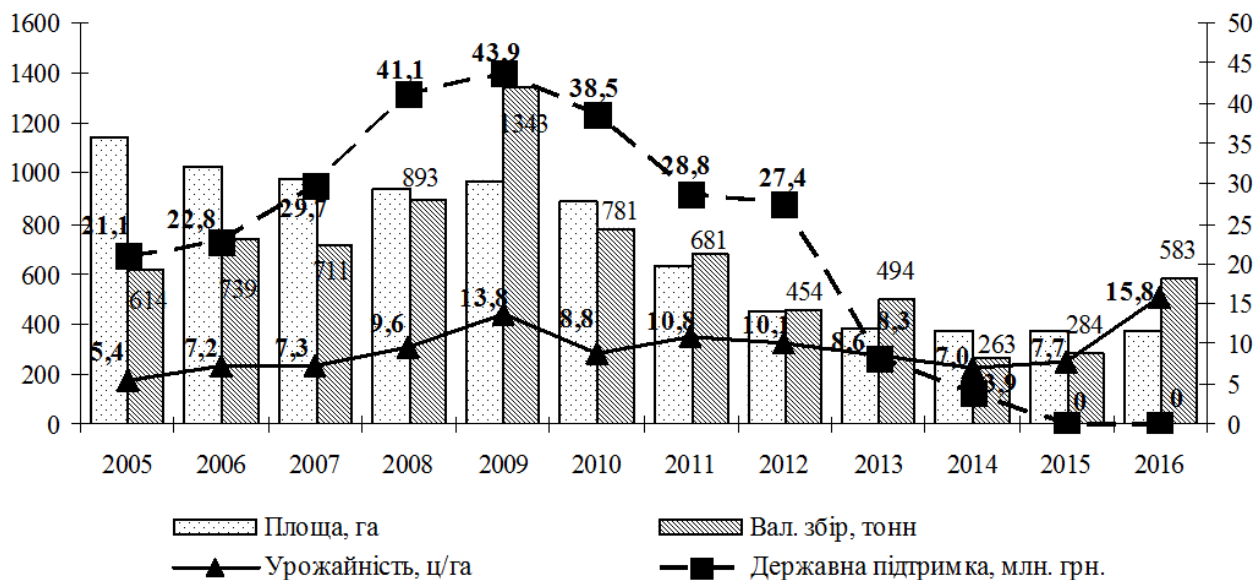
Надходження коштів від збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства до 2013 року були джерелом формування спеціального фонду Державного бюджету України, 15 % яких (до 01.01.2010 р. - 10 %) спрямовували на державну підтримку розвитку хмелярства за кодом програмної класифікації видатків та кредитів (далі - КПКВК) 2801510 «Державна підтримка розвитку хмелярства» до 2012 року й 2801350 «Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними», починаючи з 2012 року. Метою вказаних бюджетних програм було розширення виробничих потужностей галузі хмелярства з метою збільшення врожайності, валового збору хмелю, площ хмеленасаджень, а також розвиток галузі (з 2012 р.). Починаючи з 2009 року, на тлі збільшення відрахування збору на розвиток виноградарства, садівництва й хмелярства до 15 % на розвиток хмелярства, обсяги державного фінансування, яке не було спрямовано на розвиток галузі хмелярства, щорічно зростали.

Слід зазначити, що у 2010 році компенсацію вартості хмелярської техніки взагалі було припинено. У 2011 році фактично було припинено відшкодування витрат у хмеліпідприємствах, пов'язаних з їх розвитком, а

саме: придбання хмелярських знарядь, механізмів та обладнання, спорудження хмелешпалер, закладення молодих насаджень хмелю. Водночас, починаючи з 2012 року до порядку використання коштів було внесено зміни, якими передбачено до 25 % коштів спрямовувати на догляд за продуктивними насадженнями хмелю й до 30 % - на компенсацію капітальних видатків (видатків розвитку) в галузі хмелярства.

За рахунок збору на розвиток хмелярських підприємств упродовж 2005-2014 років надійшло близько 300 млн грн, з них майже 60 % виділялося безпосередньо на догляд за плодоносними хмільниками, що сприяло збільшенню врожайності та поліпшенню якості (рис.). За цей час замінено значну частину застарілих і несортних насаджень, відпрацьовану техніку, придбано гранулятор тощо.

Для подальшого розвитку виноградарської, садівницької та хмелярської галузей економіки необхідно відновити дію Закону України «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства» (збір скасовано з 01.01. 2015 р.). На підставі цього Закону було затверджено державну програму 2801350 «Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними» та передбачено фінансування з Державного бюджету України.

Динаміка виплат державної підтримки на розвиток хмелярських підприємств, 2005-2016 рр.

Джерело: Розраховано автором за даними Асоціації хмелярів України.

Відповідно до Закону було введено обов'язковий збір на розвиток виноградар-

ства, садівництва і хмелярства в розмірі 1% (згодом збільшено до 1,5%) від виручки -

товарообороту, одержаного на всіх етапах реалізації в оптово-роздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування алкогольних напоїв і пива, у тому числі за операціями, що не передбачають оплати у грошовій формі.

Державна підтримка виноградарства, садівництва й хмелярства за період 1999-2010 років функціонувала злагоджено. На рахунках Державної казначейської служби України зосереджувалися кошти від збору, головний розпорядник цих коштів - Міністерство аграрної політики та продовольства України - розподіляло їх між виробниками продукції здійснюючи державну підтримку виробників даної продукції [6]. За період його існування з 1999 року виноградарями і садівниками в Україні було закладено 44,6 тис. га виноградників, 45,8 тис. га плодово-ягідних насаджень.

З 2010 року почалися проблеми з невилплатою повною мірою належних коштів виробникам виноградарської, садівницької й хмелярської продукції. Слід зазначити, що щорічно збільшуються обсяги зібраних коштів від збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства. Лише за 2010-2014 роки від збору на розвиток вказаних галузей до Державного казначейства України надійшло 4,6 млрд грн. Державним бюджетом України за цей період за програмою КПКВК 2801350 планувалися видатки на рівні 2,3 млрд грн, що удвічі менше від фактичних надходжень. Із розподілених у 2010-2014 роках Міністерством аграрної політики та продовольства України як головного розпорядника бюджетних коштів, виділених на зазначену програму державної підтримки, було розподілено їх 1,8 млрд грн, а виплачено органами Державної казначейської служби України лише 1,2 млрд грн (табл.).

Доходи та видатки Державного бюджету України на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, 2010-2017 рр.

Рік	Доходи від збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, тис. грн	Державна підтримка на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства		
		Передбачено видатків Державного бюджету України, тис. грн	Розподіл коштів Мінагрополітики, тис. грн	Виплачено коштів Державною казначейською службою України, тис. грн
2010	598757	476000	476000	412922
2011	784894	556750	472452	306614
2012	1075036	1075000	644185	309164
2013	1102993	100000	143634	94793
2014	1038291	100000	45163	43926
2015	-	-	-	-
2016	-	-	-	-
2017	-	75000	115600	115600

Джерело: Розраховано автором за даними Асоціації хмелярів України.

Починаючи з 2013 року передбачено перенесення збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства до загального фонду Державного бюджету України та заплановано видатки у 2013-2014 роках на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства у розмірі лише 100 млн грн (при доході від збору в 1103 та 1038 млн грн відповідно). Законом України від 28.12. 2014 р. № 71 "Про внесення змін до Податкового кодексу України й деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи", починаючи з 01 січня 2015 року, збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства було скасовано.

Державна підтримка розвитку виноградарства, садівництва й хмелярства здійснюється за бюджетною програмою 2801350 "Державна підтримка розвитку хмелярства,

закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними" (далі - бюджетна програма) відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2017 рік». На цей рік бюджетною програмою передбачено кошти в сумі 75,0 млн грн.

Міністерство аграрної політики та продовольства України в 2017 році направило 66 суб'єктам господарювання садівницької й виноградарської галузей з 20 областей України 115,6 млн грн на компенсацію зазначених витрат.

Кошти були компенсовані за такими видами діяльності:

по закладенню та догляду за плодово-ягідними культурами і виноградом - 61,7 млн грн (закладення 1046 га садів, ягідників та виноградників, 1328,6 га - догляд за молодими багаторічними насадженнями,

510 - будівництво шпалер, 462,3 га - установка систем крапельного зрошення);

будівництво холодильників із РГС - 13,5 млн грн;

придбання ліній товарної обробки плодів - 7,1 млн грн;

придбання механізмів і техніки - 33,2 млн грн.

Слід зазначити, що станом на 01.01.2017 року за бюджетною програмою обліковувалася кредиторська заборгованість у сумі 231,8 млн грн. Передбачені держбюджетом видатки відповідно до частини першої ст. 48 Бюджетного кодексу України в повному обсязі планується спрямувати суб'єктам господарювання для її погашення пропорційно обсягам, зареєстрованим в органах Державної казначейської служби України.

Враховуючи рівень прибутковості агропромислового виробництва, сільгоспвиробникам потрібна державна підтримка у вирішенні питання техніко-технологічного оновлення, яку держава може надавати на умовах: фінансового лізингу через НАК «Укragролізинг», часткової компенсації вартості техніки й здешевлення кредитів, пільгового оподаткування виробників техніки на етапі освоєння виробництва нової продукції та інших преференцій на вітчизняному ринку техніки.

Основними напрямками удосконалення державної політики щодо фінансування техніко-технологічного оновлення сільськогосподарського виробництва є:

збільшення обсягів власних коштів за рахунок переоцінки (компенсації вартості) наявних у сільськогосподарських підприємствах технічних засобів;

зростання обсягів державної підтримки оновлення матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств відповідно до директиви ЄС № 1234/1308;

відновлення всіх механізмів державної підтримки техніко-технологічного оновлен-

ня сільськогосподарського виробництва відповідно до Закону України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу»:

1) часткова (до 40 %) компенсація державою вартості техніки і обладнання для агропромислового комплексу, що поставляється сільськогосподарським товаровиробникам і підприємствам харчової та переробної промисловості на техніко-технологічне оновлення їхньої матеріально-технічної бази;

2) закупівля вітчизняної техніки й обладнання для агропромислового комплексу з наступною реалізацією її сільськогосподарським товаровиробникам і підприємствам харчової та переробної промисловості на умовах фінансового лізингу, з мінімальною (не більше 2%) лізинговою ставкою;

3) спрямування коштів за програмою часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки на операції фінансового лізингу, що сприятиме збільшенню обсягів її реалізації й прискоренню темпів оновлення машинно-тракторного парку.

Висновки. Реалізацію зазначених пропозицій забезпечить застосування науково обґрунтованої структурно-логічної моделі техніко-технологічного оновлення агропромислового виробництва України, що включає організаційні засади модернізації матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва на різних рівнях і складові механізми її фінансового забезпечення, також передбачає відповідні взаємозв'язані інструменти державного, ринкового та спільного регулювання. Вважаємо, що необхідно надати щорічне фінансування у межах, визначених Законом України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» до одного відсотка від загальних видатків державного бюджету.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку виноградарства, садівництва і хмелярства” від 15 липня 2005 р. № 587 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/587-2005-%D0%BF>.

2. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва” від 1 березня 2017 р. № 130 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/130-2017-%D0%BF>.

3. Звіт про виконання Державного бюджету України, станом на 1 січня 2014 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : від 02.12.2010 р. № 2755-VI. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Про збір та розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 587-IV (із змінами та доп.) // Відом. Верхов. Ради України - 1999. - № 20-21. - С. 191.
6. Про порядок справляння збору та використання коштів на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства у вигляді 1-% відрахувань від реалізації алкогольних напоїв та пива [Електронний ресурс] : наказ Мінагрополітики та Міністерства фінансів від 21 травня 2004 р. № 178/346. - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
7. Основи ефективного ведення виробничої діяльності в галузі хмелярства України : наук.-метод. рекомендації / [Дідківський М. П., Рудик Р. І., Приймачук Т. Ю. та ін.]. - Житомир : Рута, 2013. - 60 с.
8. Пивна та хмелева галузі України: кон'юнктура та інтеграція : [монографія] / Р. І. Рудик, Т. Ю. Приймачук, Т. Ю. Сітнікова [та ін.] ; за ред. Ю. І. Савченка. - Житомир : ФОП Мальцева О.Ю., 2014. - 96 с.
9. Захарчук О. В. Проблеми матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств України / О. В. Захарчук // Економіка АПК. - 2014. - № 7. - С. 92-99.
10. Методичні рекомендації з експертної оцінки майна в підприємствах АПК / [Підлісецький Г. М., Герун М. І., Могилова М. М. та ін.]. - К.: ННЦ ІАЕ УААН, 2005. - 220 с.
11. Методичні рекомендації з обґрунтування нормативної потреби основних засобів на виробництво сільськогосподарської продукції / [Захарчук О. В., Герун М. І., Могилова М. М. та ін.]. - К.: ННЦ „ІАЕ“, 2016. - 60 с.
12. Прогнозування виробництва продукції рослинництва та його ресурсне забезпечення в Україні / С. М. Кваша, М. М. Ільчук, І. А. Коновал, М. М. Федюшко. - К. : ННЦ "ІАЕ", 2013. - 244 с.

Mykhailov H.M. Main priorities of state support of development of the material and technical base of agrarian enterprises

The purpose of the article is to substantiate the directions of improvement of the material and technical base of agrarian enterprises on basis of determining the main priorities of state support of development of their material and technical base.

Research methods: statistical and economic, calculation, comparative analysis.

Research results. There's been determined a role of the state in improvement the agriculture equipment by the main production assets, taking into account the achievements of scientific and technological progress. It will accelerate the solution of important tasks for further intensification of production, promote the introduction of advanced technologies in agrarian enterprises, and increase labor productivity. The research of finance state programs and budget financing of Ukraine confirms that public spending on programs to promote innovation and investment development, such as product support, as well as agricultural scientific researches and inventions, are the most important driving forces of agricultural development and its competitiveness ensuring.

Elements of scientific novelty. The importance of institutional provision and state support forming of the material and technical base of agrarian enterprises with the proposition of their modernization through the interrelated tools of state, market and joint regulation has been revealed and grounded.

Practical significance. Implementation of research results will increase an efficiency of using the material and technical base of agrarian enterprises. Tabl.: 1. Figs.: 1. Refs.: 12.

Keywords: material and technical base, fixed assets, material resources, modernization, state support.

Mykhailov Mykola Heorhiiovych - candidate of technical sciences, competitor for doctor's degree, NSC "Institute of Agrarian Economics" (10, Heroiv Oborony st., Kyiv)
E-mail: muhaulovng@ukr.net

Михайлов Г.Н. Основные приоритеты государственной поддержки развития материально-технической базы аграрных предприятий

Цель статьи - обоснование направлений совершенствования материально-технической базы аграрных предприятий на основе определения основных приоритетов государственной поддержки развития их материально-технической базы.

Методика исследования: методы - статистический, экономический, расчетный, сравнительного анализа.

Результаты исследования. Определена роль государства в увеличении оснащенности сельского хозяйства основными производственными средствами с учетом достижений научно-технического прогресса, что ускорит решение важных задач по дальнейшей интенсификации производства, будет способствовать внедрению в аграрных предприятиях прогрессивных технологий, повышению производительности труда. Исследование финансирования государственных программ и бюджетного финансирования Украины свидетельствует, что государственные расходы на программы по содействию инновационно-инвестиционному развитию, такие как продуктовая поддержка, а также сельскохозяйственные научные исследования и разработки являются важнейшими движущими силами развития сельского хозяйства и обеспечения его конкурентоспособности.

Элементы научной новизны. Раскрыта и обоснована важность формирования институционального обеспечения и государственной поддержки материально-технической базы аграрных предприятий с предложением их модернизации через взаимосвязанные инструменты государственного, рыночного и совместного регулирования.

Практическая значимость. Внедрение результатов исследования обеспечит повышение эффективности использования материально-технической базы аграрных предприятий. Табл.: 1. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: материально-техническая база, основные средства, материальные ресурсы, модернизация, государственная поддержка.

Михайлов Николай Георгиевич - кандидат технических наук, докторант, ННЦ «Институт аграрной экономики» (г. Киев, ул. Героев Обороны, 10)
E-mail: muhaulovng@ukr.net

Стаття надійшла до редакції 27.11.2017 р.

Фахове рецензування: 21.12.2017 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Михайлов М. Г. Основні пріоритети державної підтримки розвитку матеріально-технічної бази аграрних підприємств / М. Г. Михайлов // Економіка АПК. - 2018. - № 1. - С. 53.